

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η Διδασκαλία του Προγραμματισμού στη Δευτεροβάθμια (και Πρωτοβάθμια;) Εκπαίδευση: Ερωτήματα, Στοιχεύσεις, Απολογισμός και Προοπτικές

Βασίλειος Δαγδιλέλης, Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, dagdil@uom.gr,

Μάγια Σατρατζέμη, Επίκουρος Καθηγήτρια, Τμήμα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, maya@uom.gr,

Γεώργιος Ευαγγελίδης, Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, gevan@uom.gr,

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΞΟΝΕΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ-ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Η διδασκαλία του προγραμματισμού στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση χαρακτηρίζεται από συνεχείς μεταβολές και παράδοξα φαινόμενα. Ο προγραμματισμός υφίσταται στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση σε ορισμένες περιπτώσεις ως ένα είδος *αλγοριθμικού αλφαριθμητισμού*, σε άλλες ως *εργαλείο για την επίλυση προβλημάτων* και άλλοτε ως *βασικό στοιχείο μιας επαγγελματικής ή επιστημονικής εκπαίδευσης*. Ωστόσο η παρουσία του προγραμματισμού, σε όλα τα επίπεδα, φαίνεται να προκαλεί ένα είδος αμηχανίας σε όσους αποφασίζουν για το περιεχόμενο των μαθημάτων: το περιεχόμενο, το επίπεδο γνώσεων, το ίδιο το status του προγραμματισμού που διδάσκεται μεταβάλλεται πολύ συχνά, ακολουθώντας πολλές φορές αλληλοσυγκρουόμενες πολιτικές. Ακόμη και στο επίπεδο των εξετάσεων για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, τα θέματα που προτείνονται μοιάζουν ως ένα είδος συμβιβασμού ανάμεσα σε θέματα που είναι πολύ δύσκολα ή υπερβολικά εύκολα. Ως ένα δείγμα της ιδιαιτερότητας της διδασκαλίας του προγραμματισμού, αναφέρουμε τη συστηματική αποφυγή οιασδήποτε αναφοράς στα θεμέλια του προγραμματισμού, τα Μαθηματικά, μια επιστημολογική επιλογή που φαίνεται αρκετά παράδοξη για ένα σχολείο που λατρεύει την τυπική έκφραση.

Η συνεδρία προτείνει λοιπόν προς διερεύνηση, σε όσους σχετίζονται με τον προγραμματισμό στη βασική εκπαίδευση, μια σειρά σχετικών και σχετιζόμενων ερωτημάτων:

- Υπάρχει άραγε ένα συνολικό και ικανοποιητικό πλαίσιο για την ανάλυση των φαινομένων αυτών; Συνδέεται η ανάλυση αυτή με το γενικότερο επιστημολογικό και κοινωνικό status της Πληροφορικής; Ποια είναι η σχετική διεθνής εμπειρία γύρω από τη διδασκαλία του προγραμματισμού και ποιες οι αντίστοιχες εκπαιδευτικές επιλογές;
- Υπάρχει κάποιος ουσιαστικός εκπαιδευτικός στόχος στη διδασκαλία του προγραμματισμού εκτός από το (ενδεχόμενο) επαγγελματικό προσόν ή επιστημονικό εφόδιο που θα

αποκτήσουν οι μαθητές; Υπάρχει δηλαδή κάποιος ευρύτερος στόχος πέρα από τον άμεσα ωφελιμιστικό – όπως για παράδειγμα στα Μαθηματικά ή τη Φυσική – ή πρόκειται απλώς για μια ψευδαίσθηση των Πληροφορικών; Αν ωστόσο υπάρχουν τέτοιοι στόχοι, τότε με ποιο τρόπο, ποια οργάνωση μαθήματος και ποιο διδακτικό υλικό θα επιτευχθούν; Τέλος, υπάρχουν διεθνή ερευνητικά δεδομένα τα οποία στηρίζουν τη μία ή την άλλη άποψη, ή απλώς πρόκειται για *ιδεολογήματα*;

- Ποιο θα έπρεπε να είναι το επιστημονικό αλλά και παιδαγωγικό-υπόβαθρο όσων διδάσκουν προγραμματισμό στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση; Ποιες επιλογές θα έπρεπε συνακόλουθα να πραγματοποιηθούν σχετικά με την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών – Πληροφορικών και μη;
- Μια εισαγωγή στον προγραμματισμό θα είχε νόημα στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση; Ή μήπως μια τέτοια απόπειρα αποτελεί το άκρον άωτον μιας *τεχνοκρατικής αντίληψης*; Αν η απάντηση, ωστόσο, είναι θετική, τότε με ποιο τρόπο θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί η εισαγωγή αυτή; Ποιος θα τη διδάξει και ποιοι θα ήταν οι στόχοι της;

Τα παραπάνω ερωτήματα είναι ενδεικτικά και καθόλου περιοριστικά. Τίθενται ως δείκτες της προβληματικής η οποία διέπει την παρούσα συνεδρία. Βασικός σκοπός της Συνεδρίας είναι η απαρχή ενός διαλόγου ανάμεσα σε ερευνητές και *μάχιμους* του πεδίου με σκοπό τη διατύπωση ακόμη περισσότερων ερωτημάτων αλλά και την ανοιχτή ανταλλαγή απόψεων και τη γόνιμη αντιπαράθεση σε ένα πεδίο όπου υφίστανται προφανώς μεγάλες αποκλίσεις απόψεων.

Κοινό προς το οποίο απευθύνεται: *Διδάσκοντες προγραμματισμό και μαθήματα Πληροφορικής στη Βασική εκπαίδευση, ερευνητές στη Διδακτική της Πληροφορικής, ερευνητές στον ευρύτερο τομέα της χρήσης ΤΠΕ στην Εκπαίδευση, Σύμβουλοι Εκπαιδευτικής Πολιτικής, υπεύθυνοι επιμόρφωσης καθηγητών Πληροφορικής, μέλη ΔΕΠ Τμημάτων Πληροφορικής*